

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

I Sermo. XCII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Quinta quinta post trinitatis

operi tuo. Sed merces q̄ datur operi cor
 respōdet dignitati opis. **Tr. j. Thimo. iij.**
 De reliq̄ reposita est mihi corona iusticie.
Si q̄ in iste q̄ ex p̄ digno. Ad qd̄ r̄ideo fm̄
Dolgoth sup. iij. c. Sap. Q̄ hoies adiutū
 gr̄a mereri ad vitā eternā de cōdigno pōt
 intelligi dupliciter. Uno mō q̄ merita ho
 minis tm̄ valeat naturaliter. puta q̄ tanta
 sit bonitas in natura et substantia meriti qd̄
 ei debeat vita eterna. **Alio mō q̄ tm̄ valeat**
 at legaliter ex institutione legislatoris. **Sic**
 parua pecunia cupi ex natura sui sine na
 turali valore nō valet tm̄ q̄ntū vii panis.
 sed ex institutione p̄ncipis tm̄ valet. **Isto**
 mō opa nra ex sua naturali bonitate non
 merent vitā eternā ex cōdigno. s̄ d̄ p̄gruo
 tm̄ q̄ congruū est q̄ homini facienti fm̄
 suā potentia finitā datur premiū vite eter
 ne et gr̄a nō ex substantia actus. **Statuit**
 em̄ de q̄ bene operas in gr̄a habebit vitā
 eternā. **Et p̄ legem et gr̄am p̄ncipis nostri**
 ihu meremur vitā eternā de cōdigno. **Dñ**
 ergo dicit. **Nō sunt p̄digne passionēs. Ve**
 rū est naturaliter sed bñ legaliter vt dicitū
 est. **Ad illud Luce. xij. Fecim⁹ qd̄ debui**
 mus. deo t̄po sic stantēte et ordināte. et nō
 absolute ex natura redemptōis. **Ad scdm̄**
 q̄ de cōstituit debitor ex natura sui. p̄missi
 nō ex natura nri cōmissi. **Sicut dicit mḡ**
Sniay li. j. dist. xij. c. iij.

Quinta quinta post trinitatis. I
Sermo. XCII

Edens de nauicula

Sedula docebat turbas **Luce. q̄nto.**
 Sicut dicit **Aug⁹** in li. de ba reli
 gione. **Tota vita xpi in terris p̄ hoies quā**
 gessit disciplina mox fuit. **Omnia em̄ bona**
 mūdi xps p̄cepit q̄ p̄tēnda docuit. et oia
 mala sustinuit q̄ sustinēda docuit. **Un̄ de**
 eo bñ d̄ **Actū. j. Lepit ih̄s facere et doce**
re. Sicut igit p̄ alia suā facta xps exēpluz
 nobis viuendi ostendit. vt quēadmodum
 ip̄e fecit et nos faciam⁹ **Joh. xij. et si nō cor**
 poraliter tm̄ spūaliter. **Ita etiā p̄ h̄ q̄ super**
 mare nauigabat et de nauicula sedens doce
 bat turbas. vniuersaliter totū mūdum in
 struebat vt p̄ mare bñi seculi in nauī p̄nie
 nauigem⁹. **Ad h̄ em̄ de nauicula sedens do**
 cebat supra mare. vt doceret fugere inter
 pericula h̄ mūdi ad securitatē p̄nie. q̄ fm̄

Pieroninū Ep̄la. lxxvij. est scda tabula
 seu nauicula post naufragiū. **Ham sic bap**
 tism⁹ est prima nauicula post naufragiū ori
 ginalis peccati. ita p̄nia est scda nauicula p̄
 naufragiū actualis culpe. **Un̄ si q̄s inno**
 centiā i baprisimo acq̄sita. peccatorū actua
 liū inundatiōe sedauit. et d̄ illa nauī cadēs
 naufragiū passus est. recurrere necesse ha
 bet ad istā scdaz nauiculam p̄nie sine qua
 nō est salus. **Iuxta illud. Nisi penitentiaz**
 egeritis omēs simul pibitis. **Q̄ si xps po**
 tens sicis pedib⁹ mare p̄transire nō aliter
 etiā q̄ p̄ nauem voluit transfretare. **Iux**
ta illud. Ascendens in nauim et transfreta
uit et venit in ciuitatem suā. Barthei. ij.
Quanto magis nos fragiles et debiles h̄
 mare magnū et spaciosum p̄transire nō
 licet sine nauis auxilio. vt ad portum ve
 niamus. **Et si ille non aliter q̄ nauis be**
 neficio venit in ciuitatem suaz. eo q̄ opoz
 tuit christum pati. et ita intrare in gloriaz
 suam. **Luce. vltimo. Quanto magis nos**
 peccatores qui culpis omnibus pleni su
 mus pati debemus vt in eius ciuitate per
 ueniamus. hoc em̄ xps siḡt in nauī nauī
 gans. hoc est verbo et exemplo suo sedens
 de nauicula docebat turbas. sicut narrat
 p̄fens euangelium. **Num̄ turbe irruer**
 ent ad biefum vt audirent verbum. et
 Circa que verba tria nobis sunt p̄sideran
 da. **Primo quid significet mare in q̄ chri**
 stus dicitur nauigasse. **Secundo quid na**
 uicula. de qua dicit sedens docuisse. **Ter**
 tio que fuerit sapientia et scientia quā tur
 bis legitur predicasse.

*p̄. in nauim dicit p̄. scda tabula
 post naufragiū et baprisim⁹
 dicit p̄nia tabula p̄ naufragiū*

Q̄
Dixi primo q̄ primo cōside
 randū est qd̄ sig
 nificet mare in quo christus dicitur nauī
 gasse. **Dicit beatus Gregorius in omelia**
 quarta. **Q̄ mare significat mūdū qui tu**
 multibus causarum quasi quibusdaz vn
 dis et fluctib⁹ cōcutitur. in quo sunt pericū
 la et reptilia. quozū nō est numerus. **Bene**
 etiam fm̄ ip̄m. xvij. libro **Doralū. Dū**
dus mare d̄. in q̄ corda hominū terrena
 querentiū diuersis cogitationū fluctibus
 intumescūt. p̄ illō tm̄ mare necesse ē nos ire
 ad terrā. p̄missiōis et̄ne. **D̄ at recte mare**
 mundus iste p̄pter tria. **Primo propter in**
 quietudinē rep̄stas. **Secdo p̄pter amari**
 tudinē acerbatis. **Tertio p̄pter inualitudinē**

1° sanitatis. Primo mūdus comparat mari
 ppter inquietudinem tempestatis. Semp
 em fluctuat. vnde nauigantes semper sunt
 in periculo **Eccl. xliij.** Qui nauigant mare
 enarrant pericula eius. Sic in vita pſenti
 semper sunt procelle et fluctuationes vnda
 rum. **Modo** homo deprimiſ p aduerſita
 tem. modo elenſ p pſperitatē. modo lan
 guet per infirmitatē. modo gaudet p ſa
 nitatē. modo dolet. modo ridet. modo cir
 cū datur turbis amicor. modo turbis ho
 ſtū z inimicor. modo exaltaſ ad dignita
 tem. modo humiliatſ ad paupertatem. **Unde**
Ps. Mirabiles elationes maris. **Jō Au**
guſtin⁹ in ſoliloquijs cap. xxxij. conſideras
 tot pericula clamat. **Quādiu miſer iacta**
hor in fluctib⁹ mortalitatis mee. clamans
 ad te domine z nō exaudis. audi clamantē
 domine i hoc mari magno. et redde me ad
 portum felicitatis eterne. Felices q̄ de pi
 culo maris huius educi ad te deū portū
 tuūſſimum peruenire meruerūt. **Decille.**
Dicit Rabanus libro. iij. de pprietatib⁹ re
rū. q̄ mare a meando dictū eſt. eo q̄ ſemp
 meat et redeat. Sic et res hui⁹ ſeculi **Ec**
cleſiaſtes. i. Quid eſt quod fuit ipm quod
 futurū eſt. quid eſt quod futurū eſt ipſum
 quod faciendū eſt. ergo mundus iſte in cō
 tinuo motu eſt. **Unde** homo in eodez ſta
 tu nunq̄ permanet z nūq̄ ſtat. ſed eſt in cō
 tinua mutatione et inſtabilitate. Iſta autē
 inſtabilitas prouenit ex quatuor v^l ex cul
 pa vel ex ſtulticia vel ex impacientia. vel ex
 negligentia. **Primū** patet **Trenoz pmo.**
Peccatū peccauit hieruſalē. ppterca inſta
 bilis facta eſt. Sicut em pila de vno pic
 tur ad alterū et tandem cadit ad puteum
 ſta homo de peccato in pctm et tandem ad
 infernū. **Unde Iſaie. xxij.** Ponam te qua
 ſi pilam in terrā laram z ſpacioſam. **Dū**
aut ratio eſt p̄m aplm. **Ham q̄ diu pecca**
cor habet velamen ſuper cor ſuum neceſſe
 habet tendere de malo in peius. vt dicitur
ij. Loz. iij. Ideo cito eſt reſurgendum de
 peccato. **Secunduz** patet. quia ſtultus vt
 luna mutatur que nunq̄ videt in vna no
 cte in ea figura in qua videtur in alia. **Ira**
ſtulti mutantur omi hora de vna affectōe
 in alia. **Tertium** patet **Prover. v.** **Lur de**
teſtatus ſum diſciplinā z increpationibus
 nō aequieuit cor meū. **Eſt** em anima que
 ſine patientia eſt ſicut nauis ſine gubernā

culo. **Unde** cuz tribulationib⁹ agitur ſi
 defuerit patientia collideſ ad rupē. **Quar**
 tum patet quia anima eſt ſine timore multū
 negligens. **Unde** timor eſt ſicut lapides
 ſuppoſiti aſſerib⁹ ne a ventis moucantur.
Sic timor domini cuſtodit hominē **Eccl.**
xxij. **Timor dñi ſup omnia** ſe ſuppoſuit. **Re**
ſert Macrobius. ij. Saturnaliū. **peſine**
q̄ aqua maris pictra in ignez cū non tam
 extinguit q̄ accēdit. **Linus** ratio eſt nau
 raliſ pinguedo aque marine. que eſt denſa
 ſalſa et pinguis et grauis. **Aqua** maris eſt
 iocunditas ſecularis. **Dec** iocūditas ad
 iūtra flāme iuuenilis ardoris tam accēdit
 vltra omnē modū recte rōnis. **Etiō** debe
 rent iuuenes virtuofſ ſe ab iſtis aquis ſub
 trahere et feruorē ſue iuuentutis in aqua
 dulci extinguerē **Eccl. iij.** **Ignem** ardentēz
 extinguit aqua. **Eſt** et alia pprietas maris
 q̄ ſepius incipientib⁹ nauigare mare blan
 ditur dulci aura **Sed** poſt parū tempore
 q̄nto mag⁹ fuerint eleuati deici eos i pſi
 dū. **Sic** facit mūdus homis amatozib⁹ dñi
 pmo fauet dando honores et diuitias. **Iſ**
 poſtq̄ fuerint meli⁹ pſperati z eleuati de
 ciunt in infernū. **Ps. Deiciſti** eos dñi alle
 uarent. **Sic** cōgit **Habucho** donoloꝝ re
 gi **Chaldeoz.** qui poſtq̄ fuit mag⁹ pſpera
 tus in vita ſua deiectus eſt a ſolio regali et
 brutis aſſociat⁹. et ſic p corōna regali coz
 nua ſe habere putauit beſtialia. **En** mun
 dus eſt ſicut alchimifſa q̄ pueros decipit
 oſtendendo eis pomū q̄ ludit ante eos. et
 dando ſumū ſcroppinū in os eoz z ponit
 loco pomū **Lyrus** rex poſtq̄ tres reges de
 uiciſſet ſed iſſerq̄ in ſolio gaudens. **regina**
Thamaris vxor vn⁹ ocali reg⁹ ſibi caput
 amputauit. in doliūq̄ plenū ſanguine pic
 ctū intinxit dicens. **Sanguine** ſiſtiſi. ſan
 guine bibe. **Alexander** cū eſſet in matrimo
 culmine pſtitut⁹. z iret ptra romanos. ſo
 roz ſua **Cleopatra** euz veneno interemit.
Julius ceſar in ſūmo dominio pſtitut⁹ cū
 iret ad capitoliū z ſibi ſup pditione ſua lire
 pſentarent. nec ipas dignabatur aſpicere.
 moꝝ ab inimicis occiſus eſt. z ſic d̄ alijs.
Secō mūdus d̄ mare. ppter amaritudi
 nē acerbitat⁹. totū em gaudiū h⁹ vite aſper
 ſum eſt amaritudine. **Un** **Breg.** in quadam
 omel. **Abiq̄** moꝝ. vbiq̄ deſolatio. vbiq̄
 luctus. vndiq̄ pcutimur. vndiq̄ amaritu
 dine replemur. z tamen tota mēte carpitib⁹

Dñica quinta post trinitatis

concupiscētie eius amaritudines amam⁹,
fugientē sequimur. labēt inherem⁹. Et q̄a
labentē rennere nō possum⁹ cum ipō labi/
mur. ipō cadente cadim⁹. **Dec Gregorius**
Inter hęc tñ deus multum clementer no
bis cū agit. q̄ ita mūdī h⁹ solatōes amari/
cant ne nimis acriter amarent. **Unde dicit**
Aug⁹. Mūde quō non deciperes dulcis
si sic amarus blandimēta mētris. **Et Bñ**
dorus libro. iij. cap. xvj. de summo bono.
Seruis dei cūca h⁹ mūdī p̄traria funeyt
du ista aduersa sentiūt ad celeste desideri/
um mag⁹ excitent. **Dec ille. Facit** domīn⁹
electis suis sic nutrit puero. q̄ volēs abla/
tare puerū linit mamillas sinapio. ita de⁹
amaritudines delectationib⁹ huius seculi
miser. **Unde Gregori⁹. xxiiij. Dozal. red**
dens rōnes h⁹ dicit. **Electis** suis ad se per
gentib⁹ dñs. huius mūdī aspez iter facit.
Ne dū q̄s p̄ntas vite requie q̄ vie ameni/
rare pascat. mag⁹ cum diu p̄gere q̄ cūctis p
nemire delectet. **Ne dū** delectat in via obli/
uiscat q̄d desiderabat in patria. **Dec ille.**
Licet aut aqua maris sit amara. et p̄ conse/
quens inutilis ad potandū. est mirabilis ad
nauigandū vltra alias aquas. et etiam ad
potandū si fuerit artificialiter disposita
De p̄mo dicit **Aristo. de p̄bleumarib⁹ par**
ticula. ij. p̄bleumate. iij. **Q̄** aqua salia forti
us supportat nauē q̄ aqua dulcē. **Unde** si
ouum ponat in aqua salia supnatat. **Si** i
aqua dulci submergit. **Et** ideo securi⁹ p̄tin
git nauigare in mari q̄ ad h⁹ in alijs aq̄s
Ira est de viris iustis q̄ securius viuūt in
tribulationib⁹ et amaritudine aduersitatū
q̄ in p̄speritate et delicis. **Un̄. Ia. xxviiij.**
Eccc in pace amaritudo mea. **Tūc** em̄ est
p̄at̄ p̄cientie q̄n̄ amaritudo ei delectatōes
sētia q̄b⁹ retrahit. **Dicit** etiā ibidē **Aristo.**
de p̄bleumarib⁹ particula. xxij. q̄ p⁹ stipici
ca et amara potus dulcior apparet. **Quis**
rō est. quia cōtraria posita circa se magis
sentiunt. et etiā q̄a p̄tales saporē porū lin/
gue mel⁹ aperiuūt. **Sic** post p̄ntes ama/
ritudines melius sentiēt electi celestes cō/
solationes. **Sicut** exiunt de tenebris est
lux accepta. **S** **¶ Sed** q̄b⁹ modis dul
corant iste amaritudines. certe trib⁹. **Prī**
mo p̄ solis eleuationem. **Sicut** em̄ sol ele/
uat vapores a mari q̄ postea congelant in
nubes q̄ q̄b⁹ dulcissima reddit aqua. **Sic**
viri sancti agitari a tribulationib⁹ si eleuā

tur p̄ considerationē eternoz gaudioz dul/
cia repurant q̄ paciunt. **Un̄. Drc. Cōfide**
ratio p̄m̄i minuit vim flagelli. **Secundo**
aque sūt dulces ex p̄ditiōne terre p̄ quam
trāseūt. **Un̄** aque trāseūtēs p̄ terrā are/
nosam sūt dulces. **Sic** nos si cogitaueri/
mus nos pulnere et cinere dulciter oia hęc
sustinebim⁹. **Un̄. Hieronim⁹ ait. Facile**
p̄mittit oia q̄ se semp cogitat mortuum
Et Bern⁹. in epla ad Rupertū nepotē suū.
Ignis p̄petu⁹ inferni ad memoriā reduc/
tus. parē tibi reddet mappā et culcitra. **Ter**
tio aque dulcorant. si yas d̄ cera virginea
mittat in mare replebit p̄ poros cere aqua
dulci. q̄a cera nō p̄mittit nisi dulcē aquaz
penetrare. **Istud** yas est x̄ps p̄cept⁹ de vir
gine. sp̄s cōcoopante. q̄ cū sit dulcē. **Ecci**
xxiiij. Spūs mens super mel dulcis. nōn
p̄mittit p̄ poros suoz vulnēz aliqd̄ amara
intrare. **Unde** si cogitem⁹ eius sc̄tā vulne/
ra. oia erūt nobis dulcia. **Iuxta** ill⁹ ad
Hebrē. xij. Recogitate eū q̄ tales sustinuit
aduersus semetipm̄ a peccatorib⁹ contra/
ditiōne. vt nō fatigemini animis vīs de/
ficiētēs. **Un̄. Ambro. in quōdam sermone**
X̄ps est oia omnib⁹. **Si** vulnerat⁹ es me/
dicus est. **Si** febriliter estuas. fons est. **Si**
grauaris inlq̄tie. iusticia est. **Si** indiges
auxilio. virtus est. **Si** morte times. vita ē.
Si tenebras fugis. lux est. **Si** celū desi/
deras. via est. **Dec ille. Dincōr. Isa. iij. Po**
fuisi pfundū maris via vt transeat libera
ti. **Hoc** est dicit. q̄ntūcūq̄ hō sit in pfun/
do temptatōis et tribulatōis in hoc mari
magno. viam tñ habet p̄ quā x̄pus p̄cessit.
Tertio mūdus d̄ mare p̄pter inualitudi/
nē sanitatis. **Non** est aliq̄s q̄ntūcūq̄ bone
cōplectionis q̄ ita bñ possit esse sanus i ma
ri sicut in terra. **Illi** vero q̄ in terra nutriti
ad terras sunt assueti. q̄n̄ ad mare veniunt
pessime paciunt⁹ et ab hominib⁹ tantā hñt
q̄ inter nautas nō p̄nt capita eleuare. **Qui**
aut̄ ibi nutriti sunt nihil sentiūt. **Isto** mō
moraliter nō est aliq̄s ita sc̄tū q̄ si i seculo
moret nō inficiat̄ petis. **Un̄. sepi⁹ viri** incō
sueti seculo. cū veniūt ad seculares paciūt
nauseam. eo q̄ displicēt eis opa eoz. **Sed**
q̄ quotidie nutriunt in seculo nō sentiūt fe/
torē suum.

Dixi secundo q̄ considerā/
dum nobis
est quid significet nauicula in qua christ⁹

sedens de docuisse. Est igitur dicendum quod ista nauicula que fuit Petri significat ecclesiam militantem cuius caput et vicarius est ipse Petrus et eius successores. in qua qui non fuerit peribit regnante diluuiio Inquit Hieronimus ad Damascum. Et ponitur. xxiiij. q. j. Quid verum? Quia in hac ecclesia sub obedientia Petri constituta et non in alia inuenitur remissio peccatorum per sacramentum penitentie. Ideo congrue penitentie dicitur nauicula Petri. quia Petro date sunt clauis ligandi et soluendi in foro penitentie Matthei. xxi. Comparatur autem status penitentie nauicule triplici ratione. videlicet propter figure qualitate. propter vecture comoditate et iacture possibilitate. Primo igitur propter figure qualitate. Nauis enim figura stricta est in extremis scilicet in principio et in fine. et lata in medio. Et isto modo est de penitentie. quia in principio difficilis est propter defectum assuefactionis. et resistenciam carnalis delectationis. Iuxta illud Matthei. vii. Ardua est via que ducit ad vitam et pauci ambulant per eam. In fine etiam est angusta. quia dyabolus insidiat sibi iusti cuiuscumque. Unde dicit glossa Thobie sermo. Et iuravit piscis immans ad deuorandum cum te. Domino in cruce passio dyabolus quo mouente crucifixus erat aduenit. querens si quid peccati in eo inuenisset. Unde mors est illa angusta porta de qua dicitur Luce. xiiii. Contendite intrare per angustam portam. Ista porta est ita stricta quod nullus oneratus diuitijs. nullus impingatur delicijs. nullus ornatus preciosis vestibus poterit transire donec deponat omnia et nudus vadat. Job primo. Audite egressus sum de utero matris mee. nudus reuertar illuc. id est. in terram. que est mater omnium. In medio est via penitentie aliquantulum lata et sufficienter ampla. quia secundum Boetium. paucis minimisque nauicula contenta est. Unde beatus Gregorius ait. Via domini non nisi in arto itinere inchoatur. sed amoris dulcedine dilatatur. Pro uerbis quarto. Ducam te per semitas equitatis. quas cum ingressus fueris non ardebunt gressus tui. et currens non habebis offendiculum. Ubi etiam glossa dicit. Semite equitatis dum inchoantur arte videntur et anguste. Cum vero profectus capiunt. iam ex consuetudine spaciose videntur et late.

Unde licet Psalmista prius dixerat. Ego custodiui vias duras. Amen. postea dicit. Viam mandatorum tuorum curri cum dilatasti cor meum. Et conuersio mali ingrediuntur latam viam in principio. sed in fine ardebunt. Job. xviii. Ardebunt gressus virtutis eius. Est ergo una conditio nauis. quia est stricta in extremis et ampla in medio. Alia vero conditio eius est quod clausa versus mare et aperta versus celum. Sic anima penitens claudi debet ad mundum et aperiri versus celum. Unde sic nauis facta est ad calcandum mare. Sic anima penitens debet calcare mundanam gloriam. Secundo comparatur penitentie nauis propter vecture comoditate. Facilius enim deportant merces de terra ad terram per nauem. Ite exiens in insula nullo modo poterit exire nisi per nauem. Isto modo nos sumus in insula huius mundi. nullo sensu exire poterimus ad celum nisi per nauem penitentie. Et ideo ista nauicula Christus et eius discipuli primo intrauerunt ut nos audaces efficerent. Illi qui non sunt experti cum timore intrare nauem. experti vero et affluui sine difficultate. In cuius figura dicit Matthei. vii. Ascendente ihesu in nauicula secutus sunt eius discipuli eius. Item nauis est vas comode preciosa et vilia omnia recipit et saluat et ad portum perducit. Isto modo penitentie nullum respuit peccatorem quantumcumque sit turpis dummodo se proiciat in nauem penitentie saluabit. In cuius figura Petrus. vii. legitur. quod omnia animalia que non intrauerunt nauem. que fuit archa. Hoc. morua sunt. Tertio penitentie comparatur nauis propter iacture possibilitate. Est enim nauis quali in continuis periculis propter scopulos. propter fluctus. propter voragine. Ista enim sunt pericula que bene noscunt nauigantes maria. Ecce. xliij. Qui nauigant mare enarrant pericula eius. Et ideo nauis periculis quod multipliciter succurrit. Primo per exoneracionem. Secundo per foraminum obturationem. Tertio per aque eiectionem. Quarto per anchoracionem. De primo prudens nauis quando venit ad passum periculosum ubi rimet submergi exonerat nauem suam sicut dicitur Actuum. xxiij. Illi qui cum Paulo erant in nauis arma nautica eiecerunt. Isto modo qui sunt onerati diuitijs vel peccatis. antequam veniant ad passum periculosum fugiunt.

Quia p...
-22

Unica quinta post trinitatis

mortis. etonerent se per confessionem et elemosinarum largitione. Secundo iuuatur nauis contra periculum per foraminum obturatione. Sensus sunt quasi quedam foramina vel fenestre per quas aque temptationum ingrediuntur. Et ideo isti debent obrurari per custodia bonam rationis. ad quam quia homo se non sufficit debet inuocare diuinum auxilium dicens. Saluum me fac deus quoniam intraverit aque visus ad animam meam. Debet ergo tertio aqua eici. ita quod si aliqua noxia delectatio intraverit mentem debet eici per confessionem. Quarto debet figi anchora in re firma. Hoc est. in deo qui non mutatur. Anchora est spes. ad Hebræos. vi. Confundimus ad tenendum. propositam spem. quam sicut anchoram habemus tutam et firmam. ad Romanos. viii. Si deus pro nobis quis contra nos. **¶** Sed est notandum quod inter pericula maris insolita tria sunt metuenda scilicet sirenum cantica. circis pocula. certi fallax insula. Sirenes sunt fabulas fuerunt ex parte virgines et ex parte volucres habitantes in mari. Et dicebantur Sirenes quasi attrahentes. Syren vel syrene grece traho dicitur latine. eo quod dulcissima armonia homines auscultantes ad se trahunt. et attrahentes occidunt. Una enim canebat voce humana. alia tybis seu fistulis. et tertia lira sonabat. Sic refert Alexander nequam in scintillario poetarum. Ulixes igitur transitus per eas tali canela visus est. aures sociorum suorum obturavit cera ne aliquid de armonia audirent. semetipsum malo. id est arbori que erat in medio navis alligavit. et sic evasit. Porraliter vlixes sapiens interpretatur. et designat mentem in qua prudentia inhabitare debet. Tres iste Sirenes corporales designant illecebras que per diversas lascivias attrahunt ad peccatum navigantes per mare huius mundi. Sed mens prudens aures sociorum. id est sensum corporum potestas obturat cera. id est memoria nostre fragilitatis. et alligat semetipsum ad lignum crucis quod est malus navis penitentie. et sic evadit. Secundum periculum in mari est circis pocula. Narrat Boetius de consolatione. metro. iij. li. iij. Ulixes rediens de bello Troiano de ceno erravit per mare. vno vero tempore videns quandam insulam in qua Circe pulcherrima domina. que filia solis diceba-

tur habitabat. ad eam applicuit et intravit. Ista per incantationes et carmina miscuit quedam pocula per que omnes bibentes transmutavit sicut voluit a natura humana in bestias. Unde socius Ulixis porrexit de portione sua. et mutavit unum in aprium. alium in leonem. tertium in ceruum. et sic de alijs. Ulixi vero dederat Mercurius unum florem quo posset contra tales incantationes resistere. Unde non patiens tantam iniuriam evaginato gladio magam insequitur. et eam in reparatione sociorum coegit. Porraliter ista maga fuit cupiditas seculi. que per incantationes suas homines transformat in bestias spoliando eos ratione et mansuetudine per que duo homo efficitur bestialis et inabilis ad conuictum. Unde et hoc sunt quidam quasi lupi rapaces. ut iniusti milites. quidam vulpes subdoli. sicut mercatores quidam canes minaces. sicut falsi advocati. qui contra quemlibet larrant nisi ab eo aliquid recipiant. Tertium periculum est certi fallax insula. Est enim cete belua marina que colligens arenam in dorso apparet exterius. super quod lutum crescunt gramina et herbe virent. Unde quasi monticulus virens navigantibus apparere dicitur. qui decepti applicant vela et solvunt et ibi figunt. Cum autem estimantes se in terra ignem accendunt pro necessarijs coquendis. bestia ignem sentiens se in mari subtrahit et submergit. cum qua omnes pariter ferunt. Hec bestia statum nobilitatis et honoratorum significat. Nam multi simplices in seculo desiderant dignitates estimantes in eis securitates. Unde vnus desiderat episcopatum. alter prelaturam. alter parrochiale curam. alter pallatinum. alter iudicatum. et sic de alijs. purantes se felices si status huius mundi assequantur. Sed postquam se credunt securiores tunc submergunt et multo velocius descendunt ad infernum quam prius ascendebant ad talem gradum. Et tantum de secundo.

¶ **Dixi tertio** quod considerare debemus que sit sapientia et scientia quam christus legit sedens turbis predicasse. Duo autem dicuntur de christo. primo quod predicabat. Secundo quod predicabat sedens. et vtriusque sue dignitati convenit. Est enim magister verus. Iohannis iij. Vocatis me magister et domine. et huius

dicatis. sum etiam. Et ideo merito sedens
docebat. Matth. 23. Qnto. Et cum sedisset
aperiens os suū docebat apostolos. Ubi
dicit Beda. Sedens docet quod ad magi
sterij pertinet dignitates. Est etiam iudex
equissimus. et ideo sedens sententiaz fert
de operibz singulorū. Nam sententia non
est ferenda nisi sedendo. De sen. et re iudi.
Lum. eterni. de sen. excom. Cum medici/
nalis. libro. vi. Est insuper remuneratoz
largissimus. et ideo nature vnicuiqz delibe
rat reddere iuxta opus suū. De primo scz
cum sit magister doctissimus. ideo sedens
docet de nauicula. quietus docet. quia se
dens. vt quietos esse doceat qui docentur
Nullus em doceri potest ab hoc magistro
melius nisi sedeat. id est. quiescat a pecca
to. Iuxta illud. Quiescite agere peruerse.
discite bene facere. Docentur autē ab isto
magistro diuersimode. Nam reges et prin
cipes et omnes iudices terre docentur iuste
iudicare. Sapie. i. Diligite iusticiā qui pre
estis populis. Et psalmista. Recte iudica
te filij hominū. Et ponitur Luce. vi. ratio.
In quo em iudicio iudicaueritis indicabi
mini. Sed heu iusticia et veritas corruit
in plateis. Mat. lit. Docet mercatores vt
non habeant diuersa pondera. Deutono
m. xxx. Nō habebis in sacculo tuo diuer
sa pondera. scz maius quo ad te. et minus
quo ad proximū. Nec erit i domo tua ma
ior et minor modius. Docet agricolas et
mechanicos ne vile pro bono vendant. ne
fraudem faciant. ne contra primū false iu
rent. ne ad vsurā mutuent. De quibz psal
mista. Domine quis habitabit in taberna
culo tuo. Et sequit. Qui loquitur veritatē
in corde suo q non egit malū in lingua sua
nec fecit proximo suo malū zc. Docet mu
lieres esse obediētes suis foceris diligen
tes maritos. sicut parētes docuerūt Sa
ram vxores. Thobie minoris. vt habetur
Thobie. iij. vbi dicitur. Apprehēdentes
parentes filiam suā monuerūt eam hono
rare foceros. diligere maritū. regere fami
liā. gubernare domū. et seipaz irrepēhibi
lem exhibere. Scōdo sedet xpus vt iudex
equissim⁹ et secretissim⁹. Unde in ps. dicit.
Thronus tu⁹ deus in seculū seculi. virga
directionis virga regni tui. Virgāz vocat
gladiū bis accutum. quo p̄cādet corpus
ab anima in iudicio. Unde in ps. Reges

eos in virga ferrea. Dec virga corriget il
los qui hodie se non corrigūt. i. Locus. 23.
Qsi nosmetipos iudicemus non vniqz
iudicemur. Unde. Qui se corrigi nō est
corrigendus. Tertio xps sedet vt remunē
rator largissim⁹. Istud erit qn vocabit ope
rarios reddere illis mercedē suā. Matth.
xx. Tunc em non qualiter cūqz euadet sed
maturre deliberare et successe iure reddet vni
cuiqz fm opera sua. zc.

Dñica qnta post trinitatis. II

Sermo. XCIII

De totam noctez

Laborantes nihil cepim⁹. Luc. v.
Inter cetera mala penalia q̄ bo
mini acciderūt ex peccato. primoz paren
tum est vni precipiū. difficultas ad bona
opera. ita q̄ non potest homo expedire fm
sua naturalia in operatione boni peccare
Unde fm Robertū bolgob sup li. Sap.
cap. ix. Si prim⁹ homo in statu innocētie
p̄stetisset om̄s eius posteri meruissent sine
labore. Quis rō est fm ipm. q̄a perfecta
fuisset obediētia carnis ad spm. Sicut em
mouet celū sine fatigatione et labore. eo q̄
suo motori non resistit. ita corpus tunc ad
anima sine labore fuisset motū. Jam vero
nec cogitare deum. nec de eo loqui possu
mus sine labore corporis. et multo fort⁹
nec operari meritoze et nobis sine magno
labore. Unde in ps. Exstimabā vt cogno
scerē. hoc labor est ante me. Inim vera ē
in p̄trariū nostra conditio. vt q̄ nati fuisse
mus ad quietē si p̄ctū non esset. generalit
ter et q̄si naturaliter nascimur ad labores.
dicente Job. v. Homo ad labore nascitur
Sicut autē pegrinus veniens ad concur
sum viāz. eligere poterit p̄ quā viā volue
rit ambulare. nullā t̄m ibit sine labore. Ita
homo posu⁹ in hac vita multas vias viue
di inuenit. in diuitijs. in paup̄tate. i. bono
re. in seruitute. in delicijs. in miseris. sed
nullā arripit in qua nullū labore nō inue
niret. Si diues esse voluerit in diuitijs
gregandis seruandis et dispensandis necē
sario laborabit. Eccl. xxxi. Laborabit p̄
ues i cōgregatiōe substantie sue. Et statim
sequit. Laborabit paup̄ in diminutiōe vicia.
Et sic vbiqz discurredo semp labore inue
nit. qm̄ hec est maledictio toti generi humani